

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**

Fullmäktigeberedningen Skolstrukturs

Rapport

Medborgardialog Brunflo Södra

2022

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
1.1. Syfte	3
1.2. Mål.....	3
2. Genomförande	4
2.1. Deltagarnas grad av inflytande.....	4
2.2. Upplägg på medborgardialogerna.....	5
2.3. Återkoppling.....	5
3. Summering av synpunkter	5
3.1. Medborgardialogerna	5
3.2. Medborgardialogerna med elever	6
3.3. Inkomna synpunkter i funktionsbrevlådan.....	6
4. Utvärdering	7
5. När kommer ett beslut kring skolstrukturen i Brunflo Södra?	7
6. Bilaga	7

1. Bakgrund

Kommunfullmäktige tog 2019-11-21 beslut om att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppgift att bereda kommande skolstrukturfrågor. Detta för att skapa förutsättningar för stabila och långsiktiga beslut kring den fysiska skolstrukturen. Fullmäktigeberedningen syftar till att skapa politisk enighet kring skolans geografiska lokalstruktur, skolornas funktion och bidra till kommunens attraktivitet.

Vidare behöver förskolans och skolans fysiska lokaler och pedagogiska lärmiljöer behöver vara ändamålsenliga och anpassade till rådande organisation, så att resurser kan läggas på pedagoger och undervisning för att öka kvaliteten och bidra till elevernas lärande.

Det som kallas område Brunflo Södra är ett av fyra prioriterade områden för fullmäktigeberedningen. Detta bland annat för att underhållsbehovet av skol- och förskoleenheterna i Fåker, Tandsbyn och Ångsta är mycket stort. Fullmäktigeberedningen föreslår i sin delrapport 2021-05-20 att metoden medborgardialog används just kring en framtida skolstruktur i Brunflo Södra.

En utsedd planeringsgrupp för Medborgardialogen är Ordförande Barn- och utbildningsnämnden, Kommunalråd Pär Löfstrand, Förvaltningschef Barn- och utbildning samt Kanslichef. Kommunledningsförvaltningen har utarbetat övergripande tidsplanering för medborgardialogernas genomförande. Ett *dialogdirektiv*, det vill säga ett underlag för att starta ett medborgardialogprojekt, utformades och fastställdes av fullmäktigeberedningen 2021-12-22. Medborgardialogsprocessen samt utvärdering var klar 2022-03-31.

1.1. Syfte

Syftet med de aktuella medborgardialogerna är att få kompletterande underlag inför fullmäktigebeslut när det gäller skolstrukturen och nödvändiga förändringar när det gäller förskolorna och skolorna i Fåker, Tandsbyn och Ångsta. Avsikten är att belysa vikten av att få till en god undervisningskvalitet i förskola och skola. Det är även viktigt att skapa förståelse hos de berörda medborgarna varför beslut om förändringar kommer att fattas samt vad som inte är påverkansbart.

1.2. Mål

Målet med medborgardialogerna är att:

- Skapa förståelse för och förankra nödvändiga kommande politiska beslut kring förskolor och skolor i Fåker, Tandsbyn och Ångsta.
- Involvera berörda medborgare i att hitta förslag till konstruktiva lösningar för skolstrukturen i det aktuella området.
- Få viktig kunskap och perspektiv som föräldrarna besitter.
- Barns och ungdomars möjligheter att delta ska ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem.

2. Genomförande

Medborgardialoger genomfördes i form av digitala dialogcaféer i Fåker den 24 januari, Tandsbyn den 25 januari och Ångsta den 26 januari 2022. Dialogerna vände sig till vårdnadshavare med barn i förskola och skola.

Dialogerna genomfördes i form av öppna möten där diskussion fördes i flera mindre grupper utifrån givna frågeställningar. Formen ger deltagarna möjlighet att ha samtal med varandra, lyssna på varandras åsikter och utveckla sina synpunkter eller argument för att nå en högre förståelse och insikt i ämnet.

Förtroendevalda och tjänstepersoner fanns på plats för att skapa bra förutsättningar för dialogen, lyssna och ta anteckningar. Inte för att ge svar eller styra samtalen. Eftersom det är medborgardialoger som ligger till grund för kommande beslut deltog förtroendevalda ifrån fullmäktigeberedningen samt barn- och utbildningsnämnden i dialogen. Totalt deltog 101 personer på de tre dialogkvällarna.

Den 16 mars genomfördes medborgardialoger även med elever för att de ska ges möjlighet till inflytande, på liknande sätt som vuxna. Då pandemirestriktionerna lättade fick en förtroendevald och en tjänsteperson möjligheten att åka ut till Fåker skola och genomföra en dialog på plats. De träffade elever både från Fåker skola och Ångsta skola. Eleverna som tackat ja till att delta i dialogen gick i årskurserna 3–6 och de var totalt 14 personer.

En särskild funktionsbrevlåda/e-postadress skapades som var öppen för alla i område Fåker, Tandsbyn och Ångsta, även de som ej är i aktuell målgrupp, att skicka förslag och synpunkter till under februari månad. Totalt inkom 25 mejl.

2.1. Deltagarnas grad av inflytande

Med utgångspunkt från delaktighetstrappans olika steg för inflytande kommer de aktuella dialogerna att vara en kombination av konsultation och dialog, då syftet i detta fall är att inhämta medborgarnas kunskap men även skapa förståelse för nödvändiga kommande förändringar och föra en dialog kring optimala lösningar.

2.2. Upplägg på medborgardialogerna

Vid respektive medborgardialog för vårdnadshavare höll en samtalsledare först en introduktion om kvällens upplägg och om varför de genomförs. Därefter gav sakkunniga från förvaltningarna kort övergripande information varför förändringar ska göras.

Deltagarna fick sedan möjlighet att diskutera specifika frågeställningar som fullmäktigeberedningen arbetat fram. Dialogerna genomförs i form av digitala ”runda-bords-samtal” där deltagarna fördelas vid 6 bord med cirka 8 personer/bord. En frågeställning i taget diskuteras vid respektive bord. Vid varje bord fanns en samtalsledare (en förtroendevald) och en protokollförare (en deltagare).

Beräknad tid för varje dialog var 1,5 timme och frågeställningarna var:

- *Kommunens förutsättningar för att bedriva god undervisning*
- *Omgivande faktorer (som fritids, skolskjutsar mm)*
- *Strukturella frågor (storlek på enheter, samlokalisering mm)*

2.3. Återkoppling

Resultatet av medborgardialogerna som sammanställas i denna rapport ska användas som ett av flera delunderlag inför kommande politiska beslut när det gäller skolstrukturen i Brunflo Södra.

Resultatet kommer även att återkopplas till dem som deltagit vid dialogerna samt publiceras på kommunens hemsida. De synpunkter som inkommit från eleverna själva samt de inkomna synpunkterna till funktionsbrevlådan ska också återkopplas.

3. Summering av synpunkter

I Brunflo Södra finns över tid runt 150–190 skolelever och runt 100 förskolebarn som berörs av förskole- och skolstrukturen. Idag finns två skolenheter, två kommunala förskolor och en fristående förskola i området. Vägvalet vi står inför är renovering och ombyggnation av befintliga lokaler eller satsa på nybyggnation på någon ort, alternativt en kombination av dessa. Befintliga lokaler i Brunflo Södra har stora brister i lär- och arbetsmiljöer och fastigheterna uppskattas vara i dåligt skick. Fullmäktigeberedningens uppdrag handlar om att beskriva vad som är hållbara enheter i landsbygd och stad. För att vara en hållbar enhet behöver även verksamheten kunna organisera sig på ett bra och hållbart sätt.

3.1. Medborgardialogerna

Detta är en tolkning av anteckningarna från gruppdiskussionerna med vårdnadshavare på samtliga tre medborgardialoger i Brunflo Södra:

En majoritet ser ut att vara för en samlokalisering av förskola, skola och fritids. Det ger en trygghet för barnen. Någon ser att en samlokaliserad enhet, som då blir större, borgar för god kvalitet. Merparten vill ha skolan på sin ort, det ger framför allt närhet.

Det finns en viss farhåga att en skola i Brunflo Södra innebär att enheten blir så pass stor, att varje elev blir mer anonym och därmed mindre sedd av lärare. Det finns också en farhåga att det kan leda till mer bus på skolan mellan eleverna.

God kvalitet är att det finns behörig och kompetent personal som ser eleverna och ger förutsättningar för ett gott lärande. Det ska finnas trygghet med lite trafik i miljön och en bra utemiljö. För att få bra personal lyfter några att det måste vara en attraktiv arbetsplats. Några lyfter tillagningskök för god matkvalitet. På samtliga orter lyfts fram att även små klasser är en kvalitet.

Skolskjutsen är en fråga som lyfts av många. Den måste ske på ett tryggt och barnanpassat sätt. Att resa i ordinarie kollektivtrafik utifrån dagens utbud är inte aktuellt. Det upplevs dels för otryggt ur trafiksäkerhetshänseende, dels är för långa väntetider.

Boende i Tandsbyn och Ångsta påtalar att en skola i Fåker strukturellt ligger ”åt fel håll” utifrån var merparten arbetar (Östersund). Några påtalar att skolan är viktig för ortens fortsatta utveckling. Specifikt kommenteras om skolan i Fåker skulle läggas ner behöver ändå idrottshallen finnas kvar, då den används av fler i orten än skolväsendet.

3.2. Medborgardialogerna med elever

Detta är en tolkning från gruppdiskussionerna med elever från skolorna i Fåker och Ångsta:

Eleverna vill att deras skolor ska vara kvar, samtidigt som de också ser att skolorna har stora behov av åtgärder för att vara bra skolor.

Skolskjutsarna tycker de fungerar rätt bra och väldigt många elever transporterar sig idag på olika sätt för att komma till skolan.

Utemiljöerna är viktiga och de tycker att det är viktigt att skolgårdarna ligger nära skogen.

Eleverna tycker att det är bra om maten lagas på skolorna och de vill gärna ha stora matsalar så fler kan äta samtidigt. Övriga utrymmen som lyfts som viktiga är fritidsytor, idrottshallar och aulor som fyller sociala behov.

3.3. Inkomna synpunkter i funktionsbrevlådan

Detta är en tolkning av de förslag och synpunkter som inkommit till funktionsbrevlådan som var öppen för alla i område Fåker, Tandsbyn och Ångsta:

De personer som valt att skicka in sina synpunkter fördelas relativt jämnt mellan skolorna och förskolorna i de tre områdena. Några personer har skickat in sina förslag på hur hela skolstrukturen kan lösas i Brunflo. Detta omfattar även centrala Brunflo för att få till en tydlig sammanhängande skolstruktur. En person skriver att det är önskvärt att ”säkerställa elevernas hela skolgång och säkra kompetens samt se till att ha funktionella skolbyggnader hela vägen från F-9”.

Fördelar med att placera skolan i Fåker är att det bra att ha en skola och förskola långt ut på landsbygden. En person skriver att ”vi bör ta hand om och utveckla de befintliga skolor vi har idag” och att det finns fungerande och sociala nätverk som man bör värna. Flera betonar

vikten av livskraftiga tätorter. ”Skolorna som finns ute i byarna är en viktig sammanhållande faktor som en av de viktigaste platserna där folk möts. Det gör också byarna och deras närmaste omgivning attraktiva att flytta till och bo i”.

Fördelar med att placera skolan i Tandsbyn är att man vill värna byskolorna. Flera personer uppger att de Tandsbyn ligger åt ”rätt håll” för många och att Tandsbyn har en bra placering mitt emellan Fåker och Ångsta. De tycker att trygghet och en aktiv fritidsförening är viktigt och att det finns i Tandsbyn.

Fördelar med att placera skolan i Ångsta är närheten till övriga skolor i Brunflo samt till Östersund där många arbetar. Ångsta har en levande landsbygd och det finns en stor samhörighet i bygden. Det finns aktiva sportklubbar som engagerar många barn och ungdomar i området vilket bidrar till att utveckla bygden. Skolan i Ångsta uppges även ha en uppskattad utemiljö.

För föreningar är närhetsprincipen är viktig då de ofta finns nära skolorna i bygderna. Det innebär att föreningar riskerar att inte kunna fortsätta bedriva sin verksamhet om skolan inte stannar kvar på orten. Föreningarna och en församling, som har skickat in sina synpunkter till funktionsbrevlådan, är aktiva i Fåker. Föreningarna tycker att det är viktigt med ett aktivt fritidsliv i bygden och ser en styrka i att samverka med skolan för att kunna erbjuda aktiviteter på fritiden. Församlingen samverkar vid högtider med skolan och äldreboendet och erbjuder undervisning i bland annat musik och körsång.

4. Utvärdering

Deltagarna vid dialogerna var över lag nöjda med de genomförda medborgardialogerna. Några av deltagarna poängterar att skolstrukturen bör vara hållbar och långsiktig. En annan synpunkt är att det inte bör byggas någon ny skola, utan att befintliga byggnader med fördel renoveras i första hand.

De förtroendevalda anser i sina svar att de synpunkter som kom fram under dialogerna bidrar till att föra processen framåt.

5. När kommer ett beslut kring skolstrukturen i Brunflo Södra?

Den 24 maj beslutade Kommunfullmäktige att anta fullmäktigeberedningens slutrapport om en långsiktigt hållbar skolstruktur samt att beslut kring skolstrukturen i Brunflo Södra ska tas *senast december 2022*. Detta för att förstudien för Brunflo Södra ska bli färdig och vara ett av underlagen till beslutet, tillsammans med synpunkterna från medborgardialogen.

6. Bilaga